

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку

Андрій КІЗИМА

“ 29 ”

2025 р.



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор СТРОВЕРХОВ

“ 29 ”

2025р.



РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

„Методика нарахування соціальних допомог”

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 23 Соціальна робота

спеціальність – 232 Соціальне забезпечення

освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік/екзамен (семестр)
Денна	2	4	30	30	4	8	78	150	Екзамен (4)

20.08.2025

Тернопіль–2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», затвердженої Вченої Радою Західноукраїнського національного університету, протокол № 11 від 26.06.2024 р.

Робоча програма розроблена к.е.н, доцентом кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Ігорем СТЕФАНІВИМ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 1 від 28.08.2025р.

Завідувач кафедри
фінансових технологій та банківського бізнесу,
д-р екон. наук, професор



Ольга КНЕЙСЛЕР

Гарант ОПП
д-р екон. наук, професор



Микола СТЕЦЬКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА НАРАХУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ»

1. Опис дисципліни «Методика нарахування соціальних допомог»

Дисципліна – Методика нарахування соціальних допомог	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - 23 Соціальна робота	Обов’язкова дисципліна Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення	Рік підготовки– 2 Семестр – 4
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год.
Загальна кількість годин – 150		Індивідуальна робота – 4 год. Тренінг – 8 год. Самостійна робота – 78 год.
Тижневих годин – 10; аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Методика нарахування соціальних допомог»

2.1. Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні теоретичних і практичних основ володіння методикою нарахування соціальних допомог, формування у здобувачів вищої освіти базових знань про основи надання соціальних послуг, засвоєння закономірностей та методик індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги малозахищеним категоріям населення, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, вироблення практичних навичок щодо планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги, набуття вмінь розрахунків надання соціальних допомог.

2.2. Завдання вивчення дисципліни полягають в тому, щоб: з’ясувати сутність соціальної допомоги та соціальної підтримки непрацездатних громадян; дослідити правові засади надання державної соціальної допомоги в Україні; розглянути методику обчислення середньомісячного сукупного доходу сім’ї для надання соціальних послуг; виробити у здобувачів вищої освіти практичні навички зі розрахунку розміру соціальної допомоги малозахищеним категоріям населення, допомоги сім'ям з дітьми, допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та інших видів допомоги.

2.3. У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти:

- матимуть базові знання про сутність та принципи державної соціальної політики;
- розумітимуть механізми призначення соціальних допомог, пенсій;
- знатимуть особливості методики обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг;
- демонструватимуть уміння нараховувати і призначати соціальні допомоги, пенсії й інші соціальні виплати у системі соціального забезпечення населення;
- вмітимуть оцінювати правильність надання соціальних послуг на основі використання необхідного теоретико-методичного інструментарію.

2.4. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

СК07 - Здатність здійснювати індивідуальні обрахунки адресної соціальної допомоги, послуги раннього втручання залежно від форми її надання, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, призначення субсидій, допомоги по безробіттю.

СК10 - Здатність до планування та реалізації заходів з надання адресної соціальної допомоги.

2.5. Зв'язок з іншими освітніми компонентами.

Дисципліни, вивчення яких передувало вивченню дисципліни: «Соціальна юриспруденція».

2.6. Результати навчання

ПРН05 - Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій.

ПРН15 - Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

3. Зміст дисципліни «Методика нарахування соціальних допомог»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні засади нарахування соціальних допомог

Тема 1. Соціальна допомога та соціальна підтримка непрацездатних громадян

Поняття соціальної допомоги, взаємозв'язок з суміжними поняттями: соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальна підтримка.

Соціальна допомога, як форма соціального забезпечення населення в Україні. Вибір форми соціальної допомоги. Об'єкти та суб'єкти соціальної допомоги. Основні групи суб'єктів соціальної допомоги. Принципи соціальної допомоги. Функції соціальної допомоги

Соціальні допомоги: поняття, ознаки, види. Категорії отримувачів, умови та порядок призначення, розміри окремих видів соціальних допомог: допомоги малозабезпеченим громадянам, допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.

Тема 2. Правові засади надання державної соціальної допомоги

Конституційні засади права на державні соціальні допомоги в Україні. Правові ознаки та принципи страхових допомог. Особливості правового регулювання страхових допомог у законодавстві України.

Органи, що призначають державні соціальні допомоги, їх права та обов'язки. Порядок призначення та джерела виплати державних соціальних допомог. Особливості виплати

соціальних допомог за принципом їх призначення та джерелами фінансування в рамках національної соціальної політики.

Порядок оскарження рішення про надання державної соціальної допомоги. Контроль за правильністю призначення і виплат державних соціальних допомог. Відповідальність за порушення законодавства про державну соціальну допомогу.

Тема 3. Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг

Необхідність та значення державних соціальних стандартів та гарантій.

Сфери застосування державних соціальних стандартів та гарантій.

Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт при нарахуванні соціальної допомоги.

Заробітна плата – основа соціальних виплат. Порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

Порядок обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг. Види доходу, які не враховуються у сукупному доході сімей. Поняття «умовного доходу» при розрахунку середньомісячного сукупного доходу.

Змістовий модуль 2. Порядок призначення та методика нарахування соціальних допомог

Тема 4. Державна соціальна допомога сім'ям з дітьми

Місце сімей з дітьми в системі суб'єктів права соціального забезпечення. Сучасний стан правового регулювання соціального забезпечення сімей з дітьми в Україні та зарубіжних країнах. Класифікація видів соціальних послуг сім'ям, що мають дітей.

Державні соціальні допомоги сім'ям з дітьми. Право сімей з дітьми на державну допомогу. Види державної соціальної допомоги сім'ям з дітьми: допомога в разі вагітності та пологів; одноразова допомога при народженні дитини; допомога для догляду за дитиною; допомога на дітей, які перебувають під опікою і піклуванням; допомога одиноким матерям.

Право на допомогу у зв'язку з вагітністю та пологами. Методика нарахування і тривалість виплати допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами. Розмір допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

Допомога при народженні дитини: право на допомогу, умови призначення, методика нарахування, розміри допомоги.

Підстави призначення допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. Методика нарахування та розмір допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.

Право на допомогу на дітей одиноким матерям. Методика нарахування допомоги на дітей одиноким матерям. Розмір допомоги на дітей одиноким матерям. Умови, за яких виплата допомоги на дітей одиноким матерям припиняється або призупиняється.

Тема 5. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Поняття державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, допомоги на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї. Умови, за наявності яких поновлюється виплата допомоги на дітей, які виховуються в багатодітних родинах. Механізми стимулювання непрацюючих працездатних громадян до самозабезпечення. Стимулюючі механізми для виходу малозабезпеченої сім'ї із стану бідності, в складі якої є працездатні непрацюючі особи.

Порядок призначення і методика нарахування державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Співвідношення понять межа малозабезпеченості та межа мінімум. Методика комплексної оцінки бідності. Світовий досвід вимірювання меж бідності.

Розміри та строки надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Перерахунок розміру державної соціальної допомоги.

Тема 6. Державна соціальна допомога як вид матеріального забезпечення дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства

Поняття та підстави соціального захисту дітей-інвалідів. Поняття інвалідності. Поняття та юридичне значення: професійного захворювання, трудового каліцтва, загальних причин інвалідності, поранення, контузії і других причин інвалідності при призначенні допомог.

Матеріальне забезпечення осіб з інвалідністю. Методика нарахування допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам та надбавки на догляд за інвалідом з дитинства I групи; надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком до 16 років.

Порядок призначення та виплати допомог та надбавок. Методика нарахування допомоги малозабезпеченій особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу, котрий за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за ним.

Розміри державної соціальної допомоги та строки на який призначається соціальна допомога.

Допомога на поховання як вид державної соціальної допомоги. Джерела виплати та методика нарахування допомоги на поховання осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю.

Тема 7. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю

Співвідношення пенсійного забезпечення та пенсійного страхування. Законодавчі засади соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян. Соціальна допомога вдома: її види та форми. Види пенсій відповідно до законодавства України.

Пенсії за віком: поняття, умови призначення, розміри пенсій. Пільгове пенсіонування за віком окремих категорій непрацездатних громадян.

Пенсії з інвалідності: поняття, методика нарахування, розміри пенсій. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: поняття, категорії пенсіонерів, методика нарахування, розміри пенсій. Страховий (трудовий) стаж як умова права на пенсію по інвалідності.

Пенсії в разі втрати годувальника: поняття, умови призначення, методика нарахування та виплата пенсій.

Порядок звернення за призначенням (перерахунком) пенсії. Порядок та строки призначення пенсій. Документи, що необхідні для призначення пенсії за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника, за вислугу років. Документи, що необхідні при призначенні до пенсій надбавок, допомог, додаткової пенсії, компенсації та підвищень.

Соціальна допомога людям похилого віку. Адресна соціальна допомога літнім людям, які перебувають в особливо складній життєвій ситуації: порядок та методика нарахування. Порядок призначення пенсії (звернення за призначенням пенсії та подання необхідних документів).

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Методика нарахування соціальних допомог»

Теми	Кількість годин					
	Лекції	Практич. заняття	ІРС	Тренінг	СРС	Контрольні заходи

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні засади нарахування соціальних допомог							
1.	Соціальна допомога та соціальна підтримка непрацездатних громадян	4	4		4	12	Поточне опитування.
2.	Правові засади надання державної соціальної допомоги	4	4	1		11	Поточне опитування
3.	Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг	4	4			12	Поточне тестування та опитування.
Змістовий модуль 2. Порядок призначення та методика нарахування соціальних допомог							
4.	Державна соціальна допомога сім'ям з дітьми	4	4	1	4	12	Поточне опитування, задачі
5.	Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	4	4			12	Поточне опитування, задачі
6.	Державна соціальна допомога як вид матеріального забезпечення дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства	4	4	1		12	Поточне опитування, задачі
7.	Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю	6	6	1		7	Поточне опитування, задачі
Разом		30	30	4	8	78	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1-2. Соціальна допомога та соціальна підтримка непрацездатних громадян

Мета проведення практичного заняття: з'ясувати сутність соціальної допомоги та соціальної підтримки непрацездатних громадян.

Питання для обговорення

1. Поняття, ознаки та види державних соціальних допомог.
2. Об'єкти та суб'єкти соціальної допомоги.
3. Категорії отримувачів соціальних допомог.

4. Умови та порядок призначення, розміри окремих видів соціальних допомог.

Практичне заняття 3-4. Правові засади надання державної соціальної допомоги

Мета проведення практичного заняття: дослідити правові засади надання державної соціальної допомоги в Україні.

Питання для обговорення

1. Правові ознаки та принципи нарахування страхових допомог.
2. Органи, що призначають державні соціальні допомоги.
3. Порядок призначення та джерела виплати державних соціальних допомог.
4. Відповідальність за порушення законодавства про державну соціальну допомогу.

Практичне заняття 5-6. Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг

Мета проведення практичного заняття: розглянути методику обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг.

Питання для обговорення

1. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт при нарахуванні соціальної допомоги.
2. Порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
3. Порядок обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг
4. Доходи, які враховуються та не враховуються при обрахуванні доходу сім'ї.

Практичне заняття 7-8. Державна соціальна допомога сім'ям з дітьми Мета проведення практичного заняття: дослідити особливості методики

нарахування державних соціальних допомог сім'ям з дітьми

Питання для обговорення

1. Поняття та категорії отримувачів державної соціальної допомоги сім'ям з дітьми.
2. Методика нарахування, розмір та тривалість виплати допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.
3. Допомога при народженні дитини: право на допомогу, умови призначення, методика нарахування, розміри допомоги.
4. Підстави призначення та порядок нарахування допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.
5. Допомога на дітей одиноким матерям: право на допомогу, розмір допомоги, умови, за яких виплата допомоги на дітей одиноким матерям припиняється або призупиняється.

Практичне заняття 9-10. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Мета проведення практичного заняття: дослідити особливості методики нарахування державних соціальних допомог малозабезпеченим сім'ям

Питання для обговорення

1. Поняття державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та допомоги на здобуття економічної самостійності малозабезпеченої сім'ї.
2. Механізми стимулювання непрацюючих працездатних громадян до самозабезпечення.

3. Методика комплексної оцінки бідності.
4. Порядок призначення і методика нарахування державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
5. Перерахунок розміру державної соціальної допомоги.

Практичне заняття 11-12. Державна соціальна допомога як вид матеріального забезпечення дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства

Мета проведення практичного заняття: розглянути методику нарахування державної соціальної допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам

Питання для обговорення

1. Поняття та підстави соціального захисту дітей-інвалідів.
2. Порядок призначення та виплати допомог та надбавок.
3. Методика нарахування допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.
4. Методика нарахування допомоги малозабезпеченій особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу.
5. Порядок надання допомоги на поховання осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю.

Практичне заняття 13-15. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію та особам з інвалідністю

Мета проведення практичного заняття: розглянути особливості порядку надання державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію

Питання для обговорення

1. Пенсійне забезпечення як різновид соціальної функції держави.
2. Сутність, ознаки, види пенсій.
3. Поняття, методика нарахування, розміри пенсій з інвалідності.
4. Призначення, нарахування та виплата пенсій в разі втрати годувальника.
5. Адресна соціальна допомога літнім людям, які перебувають в особливо складній життєвій ситуації: порядок нарахування.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тематика: Методика нарахування соціальних допомог.

Завдання: Розробити сценарій щодо забезпечення необхідних змін в організації ефективного управління системою фінансових ресурсів.

Структура:

1. *Ознайомитися з сутністю та особливостями системи держаних допомог.*
2. *Окреслити варіанти взаємодії соціальних служб із органами державної влади, місцевого самоврядування та приватних структур в системі соціального захисту населення.*
3. *Розробити сценарій та продемонструвати механізми та технології управління системою фінансового забезпечення громадян.*
4. *Розв'язок задач.*

Для здобувачів вищої освіти як денної, так і заочної форм навчання особливе значення мають індивідуальні завдання з дисципліни, які виконуються самостійно кожним здобувачем вищої освіти і охоплюють всі основні теми дисципліни. Виконання даних завдань здобувачами вищої освіти має на меті більш глибоке й повне засвоєння

теоретичного матеріалу з основ системи соціального захисту населення, оволодіння навиками застосування набутих теоретичних знань на практиці в контексті реалізації механізмів та технологій управління системою соціального захисту населення.

При виконанні тренінгу здобувач вищої освіти може використовувати обчислювальну та комп'ютерну техніку. Виконання тренінгу є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту із дисципліни.

Питання для ознайомлення з сутністю та особливостями системи соціального захисту населення

1. Що не належить до принципів надання соціальних послуг?
2. Які є форми надання соціальних послуг?
3. Які види соціальних послуг можуть надаватися відповідно до Закону України «Про соціальні послуги»?
4. Хто має право на отримання соціальних послуг?
5. Чого стосується соціальний захист у широкому розумінні?
6. Дайте визначення терміну «Соціальний працівник»?
7. Які є основні форми надання соціальних послуг згідно законодавства в Україні?
8. Коли було прийнято основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування?
9. У якому нормативному документі закріплюється право на соціальний захист?
10. Коли було прийнято Закон України «Про соціальні послуги»?
11. Який основний центральний орган виконавчої влади здійснює соціальний захист в Україні?
12. Дайте визначення поняттю «Державні соціальні гарантії»?
13. Що не належить до принципів надання соціальних послуг?
14. Що належить до адресної матеріальної допомоги? 15. У якому вигляді надається матеріальна допомога?
16. Що належать до соціальних послуг медичного страхування?
17. Як можуть надаватися соціальні послуги?
18. Який державний орган виконавчої влади здійснює найбільший комплекс функцій у сфері соціальних послуг?
19. Що є соціальними послугами?
20. Дайте визначення терміну «Соціальне обслуговування»?
21. Що є складними життєвими обставинами у соціальній сфері?
22. Як здійснюється соціальне обслуговування?
23. Що є видами соціальних послуг?
24. На яких принципах ґрунтується надання соціальних послуг?
25. Які існують обмеження права на отримання соціальних послуг? Хто надає соціальні послуги згідно чинного законодавства України?
26. Хто такий соціальний працівник?
27. Який є пріоритетний напрям у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю?

28. Що є основою соціального захисту від безробіття та безробітних?
29. З яких секторів складається система надання соціальних послуг?
30. Скільки разів Україна зобов'язана звітувати перед Міжнародною спільнотою про виконання Україною Конвенції ООН про права дитини?
31. Що є характерними ознаками допомоги по соціальному забезпеченню? 32. Які особливості соціального страхування в Україні як одного із аспектів соціального захисту?
33. Які складові частини має соціальний захист в Україні?
34. Які є основні функції соціального захисту в Україні?
35. Який буває стаж за чинним законодавством?
36. Який розмір та вид допомоги залежить від тривалості трудового стажу?
37. Кому призначаються пенсії за віком?
38. Які виплати здійснюються за рахунок прямих асигнувань з Державного бюджету України?
39. Хто здійснює управління соціальним забезпеченням?
40. За яких умов надається державна соціальна допомога?
41. Який один із принципів права соціального захисту передбачає забезпечення пенсіями та допомогами на певному рівні?
42. Якими законами регулюється пенсійне забезпечення в Україні?
43. У якому нормативному документі визначений порядок обчислення страхового стажу?
44. Які види пенсії визначені у Законі України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»?
45. Хто має право на пенсійне забезпечення в Україні за Конституцією України?
46. Який закон України гарантує права та соціальний захист дітей та підлітків?
47. Які є основні види надання соціальних послуг?
48. Яким є основне завдання соціального захисту в Україні?

Задачі

Задача 1

Під опікою у бабусі перебувають четверо дітей віком 3,5 року, 5 років, 8 років та 11 років, мати яких мала статус одинокої, померла. На дітей призначено пенсію у разі втрати годувальника у розмірі 1647 грн (сума умовна). Запланувати обсяг допомоги на дітей, який повинен бути призначений бабусі?

Задача 2

У багатодітній сім'ї виховується шість неповнолітніх дітей віком до 18 років, п'ять із них навчаються в школі. Мати не працює, здійснює догляд за дитиною 2,5 року. Батько дітей отримує заробітну плату в розмірі 4070 грн. Запланувати обсяг допомоги, який повинен бути призначений цій сім'ї? *Задача 3*

Сім'я складається з 4 осіб: двоє дітей – 10 і 5 років, батько та мати. Середньомісячний дохід сім'ї – 3000 грн. Визначити, чи є ця родина малозабезпеченою і який розмір допомоги малозабезпеченим сім'ям вона може отримати?

Задача 4

У житловому приміщенні прописано три особи: мати і двоє дітей двох і п'яти років. Жінка не перебуває у шлюбі, працює, отримує аліменти. За наданими довідками заробітна

плата складала протягом останніх 6 місяців 1860 грн щомісячно, розмір аліментів, протягом 6 місяців – 915 грн. Звернення за соціальною допомогою – у квітні 2024 р. Визначити середньомісячний сукупний дохід сім'ї.

Задача 5

У житловому приміщенні прописано три особи: батько, мати і дитина шкільного віку. За наданими заявником документами в січні, лютому, березні, квітні, травні та червні 2023 р. доходи батька становили відповідно: 235, 310, 390, 600, 605, 650 грн, у матері доходів немає. Звернення за соціальною допомогою – 30.06.2024 р. Розрахувати середньомісячний сукупний дохід.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів вищої освіти має на меті формування пізнавальної активності здобувачів вищої освіти, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості здобувачів вищої освіти тощо.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- ☐ організації самостійної навчальної діяльності;
- ☐ самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- ☐ праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- ☐ конспектування літературних джерел;
- ☐ роботи з довідковою літературою;
- ☐ опрацювання статистичної інформації; ☐ написання рефератів з проблем курсу.

Питання для самостійної роботи з дисципліни:

1. Сутність поняття «Соціальний захист» та оцінка сучасних уявлень про захист громадян
2. Особливості соціального страхування в Україні як один із аспектів соціального захисту
3. Соціальні послуги та соціальна допомога як складові соціального захисту населення
4. Державне управління у сфері соціального захисту населення
5. Обов'язок держави перед дітьми
6. Механізм соціального захисту прав дітей та молоді щодо праці
7. Соціально-правова допомога військовослужбовцям-учасникам бойових дій та їх сім'ям.
8. Чи завжди надання пільг є економічно обґрунтованою справою?
9. Чи може бути в ринковій економіці справедливе соціальне забезпечення громадян? Чи має право на існування диференціація доходів населення, бідність тощо?
10. Чи надається допомога громадянам, які взяли під опіку дитину? Якщо надається, то в якому розмірі?
11. Що впливає на розмір державної допомоги сім'ям з дітьми?
12. Що належить до державних соціальних гарантій?
13. Що передбачає реабілітація інвалідів?
14. Що передбачає соціальна допомога громадянам похилого віку?
15. Що передбачає соціальний захист дітей-інвалідів?

16. Що таке державні соціальні стандарти? Чи необхідні вони?
17. Що таке межа малозабезпеченості? Для чого застосовується цей показник?
18. Що таке прожитковий мінімум? Для чого він застосовується?
19. Що являє собою соціальна підтримка молоді та які пільги надаються прийомним сім'ям?
20. Як здійснюється фінансування державної соціальної допомоги?
21. Як класифікують населення для визначення потреб у соціальному захисті?

Який критерій, на вашу думку, краще застосовувати для цього?

22. Як розраховується державна допомога сім'ям з дітьми?
23. Як розраховується середньомісячний сукупний дохід сім'ї?
24. Яке співвідношення розміру державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям і прожиткового мінімуму для сім'ї?

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, робота в групах, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, реферування, есе, підготовка і презентація проектів.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування;
- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням Політики щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету.

11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Модульний контроль 1</i>	<i>Поточне оцінювання</i>	<i>Модульний контроль 2</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Екзамен</i>
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 1-3	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота по темах 4-7	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання двох завдань самостійної роботи	Структура екзаменаційного білета: 1) два теоретичні питання по 30 балів за кожне – макс. 60 балів; 2) 10 тестів по 4 бали за тест – макс. 40 балів. У сумі – 100 балів

Поточне оцінювання:

90 - 100 балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, аргументовано й послідовно його викладає, демонструє глибоке розуміння понять і вміння застосовувати знання на і практиці;

75 - 89 балів - матеріал засвоєно достатньо повно, проте бракує аргументації; допускаються несуттєві неточності;

65 - 74 бали - засвоєно лише основний зміст без належного аналізу, відповідь поверхнева, аргументація слабка;

60 - 64 бали - відповідь фрагментарна, із суттєвими неточностями, аргументація відсутня;

1 - 59 балів матеріал практично не засвоєно, суть питань не розкрито, Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне балів, отриманих на заняттях у межах кожного модуля.

Тренінг:

90 - 100 - балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, творчо застосовує його у завданнях, обґрунтовує результати;

75-89 - балів - матеріал засвоєно належно, проте у виконанні окремих завдань бракує аргументованості; незначні помилки;

65-74 - бали - завдання виконані на базовому рівні, бракує глибини та системності; аргументація слабка;

60-64 бали - завдання виконано поверхнево, відсутнє обґрунтування та творчий підхід;

1-59 балів - завдання не виконані або виконані формально.

Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Самостійна робота:

90-100 балів виконані всі завдання, наявні елементи власних досліджень, високий рівень аргументації, креативність;

75-89 - балів -завдання виконані якісно, з окремими неточностями;

60-74 - бали - завдання виконані частково, є значні помилки;

1-59 балів – завдання практично невиконані.

Модульна робота

Модульна робота вид контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного й практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання,

Складові модульної роботи:

- тести: 10 завдань, по 2 бали за кожне, максимум - 20 балів,

2 бали правильна відповідь;

0 балів неправильна відповідь.

- теоретичні питання: 2 питання, по 40 балів, максимум 80 балів.

30 - 40 балів відповідь повна, аргументована, логічна, із прикладами;

20 - 29 бали відповідь правильна, але недостатньо глибока, є поодинокі неточності;

10 - 19 бали відповідь фрагментарна, поверхнева, з істотними недоліками;

1 - 9 балів відповідь нечітка, непослідовна, із грубими помилками.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проєктор, ноутбук, проєкційний екран.	1-7
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-7
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-7

4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-7
----	---	-----

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бородін Є., Жорняк А. Феномен асистенціалізму та соціальної стигматизації у державній політиці України в питаннях соціальної інтеграції людей з інвалідністю. Аспекти публічного управління. 2021. № 4. С. 61–71.
2. Бражко О. В. Модернізація національної системи України соціального захисту населення в період воєнного стану. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 31. С. 31–34. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/31-2022/5.pdf>.
3. Бражко О. В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2022. № 27. С. 35–39. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2022/272022/6.pdf>.
4. Дослідження оптимальної системи соціального страхування: міжнародна практика. Вісник Пенсійного фонду України. 2022. № 9. С. 23–25.
5. Епель О. В. Система соціального захисту в Україні як чинник формування соціальної держави: стан, проблеми та стратегія розвитку: монографія. 2023. Київ: Люділа. 196 с.
6. Європейська Соціальна Хартія. Європейський комітет з соціальних прав. Україна. Висновки 2020 рік. URL: <https://rm.coe.int/ecsr-conslusions-2020-ukraine-ukr/1680a2dbed>.
7. Коткова О. А. Правова природа соціального захисту молоді в Україні: доктринальні традиції та сучасне розуміння. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 6. С. 501–504. URL: http://lsei.org.ua/6_2022/114.pdf.
9. Мазуренко Л. І. Основні засади державної політики у сфері соціального захисту військовослужбовців: нормативно-правове забезпечення. Актуальні проблеми політики. 2023. Вип. 71. URL: DOI <https://doi.org/10.32782/app.v71.2023.31>
10. Малиняк Б. Планування та використання коштів місцевих бюджетів на соціальні послуги: алгоритм для органів місцевого самоврядування та приватних надавачів соціальних послуг. К., 2020. 30 с.
11. Міжнародна організація праці. Доповідь про соціальний захист у світі у 2020–2022 роках: Регіональна супровідна доповідь для Центральної та Східної Європи та Центральної Азії. Женева: МОП, 2021.
12. Павлюк Т., Юрчик І. (2022). Система соціального захисту найбільш вразливих верств населення в Україні. Економіка та суспільство, (39). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-63>
13. Павлюк Т. І. Забезпечення населення житловими субсидіями та дослідження державних субвенцій на надання житлових субсидій = Provision of housing subsidies to the population and research on state subsidies for the provision of housing subsidies. Ефективна економіка. 2023. № 6. 12 с. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28987.pdf>.
14. Павлюк Т. І., Середницька Л. П. Соціальна підтримка та соціальні послуги внутрішньо переміщеним особам в умовах війни = Social Support and Social Services for Internally Displaced Persons in the Conditions of War. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 50. 8 с. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28556.pdf>.
15. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 449. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-%D0%BF#Text>.

16. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. № 2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.

17. Про затвердження форми звітності № 2 (річна) «Звіт про надання державної допомоги сім'ям з дітьми» та Інструкції щодо її заповнення. Наказ Міністерства соціальної політики від 04.10.2022 № 272. URL: <https://законодавство.com/ukrajini-minsotspolitiki/nakazvid-04102022-272-pro-zatverdjenjnya-formi-2022-101223.html>

18. Прогнозна оцінка рівня бідності в Україні у 2022 році за трьома сценаріями розвитку соціально-економічних процесів внаслідок російсько-української війни. НАН України Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи. URL: <https://www.idss.org.ua/arhiv/Прогноз%20бідності%202022%20.pdf>

19. Рекомендації місцевим органам влади щодо можливих шляхів фінансування соціальних послуг в громадах. URL: <https://bureau.in.ua/images/Rekomendatsiyi-mistsevyorganam-vlady-shhodo-mozhlyvyh-shlyahiv-finansuvannya-sotsialnyh-poslug-v-gromadah-1.pdf/>.

20. Розвиток та забезпечення надання соціальних послуг на рівні громади: роз'яснення для керівників органів місцевого самоврядування відповідно до чинного законодавства (2020). URL: <https://pidgorodne.otg.dp.gov.ua/storage/app/sites/92/uploadedfiles/yasnennya-dlya-kerivnikov-organiv-mistsevogo-samovryaduvannya.pdf>

21. Синчук С., Рим О. Європейські стандарти соціального захисту переміщених з України осіб: все нове - добре забуте старе. Право України. 2022. № 6. С. 40–54.

22. Ситник, Й., Юрченко, Г. (2021). Актуалізація концепції корпоративної соціальної відповідальності в моделі економічного розвитку України. Економіка та суспільство, (24). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-21>

23. Солопенко Т. Алгоритм визначення цілей у бюджетуванні. Вісник КНТЕУ. 2020. № 3. С. 91-104.

24. Стратегія розвитку системи соціальних послуг в Україні на період 2021-2025 рр.(Проект). МБФ "Карітас України". URL:<https://caritas.ua/wp-content/uploads/2021/09>

25. Сухова К. К. Проблемні аспекти державного управління наданням соціальних послуг у територіальних громадах. Інвестиції: практика та досвід. № 4. 2022. С. 118-123.

26. Тиха О. Сучасні тенденції впливу трансформації на формування соціального захисту населення України. Економіка та суспільство. 2023. № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2532/2451>.

27. Чвортко Л. А. Соціальне страхування як складова вітчизняної системи соціального захисту внутрішньо переміщених осіб. Економічні горизонти. 2022. № 4(22). С. 51–66. URL: <http://eh.udpu.edu.ua/article/view/267018/264154>.

28. Яремчук С. С., Гнатчук О. С., Шестакова К. Ю. (2023). Еволюція систем соціального захисту: від концепцій до сучасної практики. Наукові Записки Львівського Університету Бізнесу і Права, 38, 206–214. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8318761>

29. Abdullaieva A., Andrusenko N., Hromova O., Martynova L., Prutska O., Yurchyk I. The Impact of the Russian-Ukrainian War on EU Food Security. Economic Affairs. 2022. Vol. 67. № 04s. P. 859-867. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28258.pdf>.

30. Martynova L. Ukraine today – problems and challenges. Україна сьогодні – проблеми та виклики. Digitalization of the economy as a factor in the sustainable development of the state : international scientific conference, Kielce, September 23- 24, 2022. Kielce, 2022. P. 144147. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28257.pdf>.

31. Yurchyk I. Social services in the conditions of war. Modernization of science and its influence on global processes: collection of scientific papers «SCIENTIA» II International Scientific and Theoretical Conference, Bern, October 21, 2022. Bern, Swiss Confederation, 2022. P. 39-40. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28996.pdf>.